

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

The
New York
Times

بن بست خطرناک

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا اصرار دارد که برنامه غنی‌سازی اورانیوم ایران را با خاک یکسان کرده‌است، اما مقام‌های منطقه‌ای و تحلیل‌گران از زمان حمله آمریکا تاکنون بیش از پیش نسبت به این موضع تردید پیدا کرده‌اند و هشدار می‌دهند که هر لحظه ممکن است آتش جنگ میان ایران و اسرائیل مجدداً شعله‌ور شود. توافق سال ۲۰۱۵ که قرار بود برنامه غنی‌سازی اورانیوم ایران را محدود کند، ماه گذشته منقضی شد. تحریم‌های سنگین علیه ایران احیا شد. به نظر می‌رسد که فعلاً مذاکرات در خصوص برنامه هسته‌ای کاملاً متوقف شده‌باشد و ذخیره اورانیوم غنی‌شده سطح بالای ایران که برای ساخت ۱۱ بمب اتمی کافی است، یا آنگونه که مقام‌های ایران ادعا می‌کنند زیر آوار مانده‌اند یا آنگونه که مقام‌های اسرائیلی می‌گویند به مکان‌های امن منتقل شده‌است. به نظر می‌رسد که ایران همچنان روی تاسیسات جدید غنی‌سازی‌اش در کوه کلنگ کار می‌کند. تهران به بازرسان بین‌المللی اجازه بازرسی از این تاسیسات و هیچ‌یک از دیگر تاسیسات اعلام‌شده‌اش نداده‌است. نتیجه یک بن‌بست خطرناک است که ناشی از فقدان مذاکرات، عدم قطعیت در خصوص ذخایر اورانیوم ایران و فقدان نظارت مستقل است. بسیاری از شخصیت‌ها در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس باور دارند که با توجه به باور همیشگی اسرائیل که برنامه هسته‌ای ایران یک تهدید موجودیتی برای اسرائیل است، حمله مجدد اسرائیل به ایران ناگزیر خواهد بود. علی‌واظ، مدیر پروژه ایران در گروه بین‌المللی بحران می‌گوید که احتمال دارد واکنش ایران به حمله اسرائیل نسبت به خردادماه کمتر خوشین‌دارانه باشد. او می‌گوید که مقام‌های ایرانی به او گفته‌اند که کارخانه‌های موشکی ایران ۲۴ ساعته مشغول کارند و اگر جنگ دیگری در بگیرد «امیدوارند که به صورت یکجا ۲۰۰۰ موشک شلیک کنند تا دفاع هوایی اسرائیل را ناکار کنند و در طول ۱۲ روز بعد ریزی ۵۰۰ موشک شلیک کنند». علی‌واظ می‌گوید: «هیچ شواهدی وجود ندارد که حمله اسرائیل قریب‌الوقوع باشد اما اسرائیل احساس می‌کند که کارش ناتمام مانده و هیچ دلیلی نمی‌بیند که درگیری را از سر بگیرد، در نتیجه ایران تلاش‌اش را برای واکنش به دور بعدی دوچندان کرده‌است.» صنم وکیل، مدیر برنامه خاورمیانه و شمال آفریقای اندیشکده چتم‌هاوس معتقد است که قدرت‌های منطقه‌ای تلاش می‌کنند تا روابطشان را با ایران حفظ کنند. اومی‌گویند: «آنها یک جنگ جدید منطقه‌ای نمی‌خواهند و آنها از توانایی‌های ایران، هر اندازه هم که تضعیف شده‌باشد، در ایجاد بی‌ثباتی در پیرامون کشورهايشان چه از طریق نیروهای نظامی خودش و چه از طریق گروه‌های نیابتی‌اش در لبنان، عراق، یمن، خلیج فارس و جاهای دیگر باخبر هستند.»

با توجه به بن‌بست دیپلماتیک، بحث در ایران در خصوص مسیر پیش‌رو ادامه دارد. علی‌واظ معتقد است که گزینه‌ها متعدد نیست. جدل بر سر معامله یا اجتناب از مذاکره با ترامپ در ایران ادامه دارد. واظ معتقد است که هر دو گروه رویارویی مجدد با اسرائیل را ناگزیر می‌دانند. او می‌گوید: «در نتیجه ایران آمادگی دفاعی خود را افزایش می‌دهد تا یک معادله جدید ایجاد کند و حس ضعف ایران را از بین ببرد.» واظ می‌گوید: «در حال حاضر دولت‌های عربی منطقه روی غزه متمرکز شده‌اند. هر چند ایران اتمی همچنان یک نگرانی تلقی می‌شود، سعودی‌ها تلاش می‌کنند تا با پیمان دفاعی متقابل با پاکستان که در ماه سپتامبر امضا شد و امیدواری به تضمین‌های امنیتی آمریکا مانند آنچه به قطر پس از حمله اسرائیل داده‌شد، امنیت خود را تقویت کنند.» صنم وکیل معتقد است که ظرفیت‌هایی در مواضع منطقه‌ای وجود دارد. ادراک ضعف و عقب‌نشینی ایران به معنای فرصتی تلقی می‌شود که باعث عقب‌نشینی رسمی‌تر ایران در حمایت از گروه‌های نیابتی‌شود. به گفته وکیل کشورهای خلیج فارس دیدگاه بلندمدت‌تری به شرایط دارند. او می‌گوید: «بمنجره فرصتی برای گرفتن امتیازهای بیشتری از ایرانی که ضعیف‌تر و منزوی‌تر است وجود دارد. اما این نگرانی وجود دارد که یک دور جدید از درگیری میان ایران و اسرائیل، تهران را جری‌تر کند.»

دیپلماسی
DIPLOMACY

جان کی. هرلی، معاون وزیر خزانه‌داری آمریکا/عکس: Getty Images

مامور سخت‌تر کردن تحریم

بررسی سفر هیات آمریکایی به خاور میانه که جان کی. هرلی، معاون وزیر خزانه‌داری در امور تروریسم و اطلاعات مالی ریاست آن را بر عهده دارد

گزارش
تحریم

شهاب شهسواری

خبرنگار گروه دیپلماسی

تحریم‌ها بر عهده گرفته‌است. به نظر می‌رسد که ماموریت جان هرلی در سه ماهی که کار خود را در وزارت خزانه‌داری آغاز کرده‌است، چهار هدف اصلی را در بر می‌گیرد:

۱

شناسایی و تحریم افراد تحت حمایت یا دارای رابطه با ایران به‌ویژه شخصیت‌های مرتبط با گروه‌های شبه‌نظامی در منطقه. تاکنون چند موج از تحریم‌های آمریکا علیه افرادی در لبنان، عراق و حتی سودان به بهانه ارتباط با ایران وضع شده‌است.

۲

تحت فشار قرار دادن متحدان آمریکا از طریق تهدید و تطمیع برای شناسایی و معرفی مسیرهای تبادل مالی ایران با خارج از کشور به بهانه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم. مهم‌ترین هدف‌های آمریکا در این مسیر شناسایی مسیرهای دور زدن تحریم‌های ایران از طریق ترکیه و امارات متحده عربی است.

۳

وادار کردن کشورهای پیرامون ایران به اجرای تحریم‌های ۶ قطعه‌نامه مورد مناقشه شورای امنیت سازمان ملل متحد که دولت‌های غربی ادعا می‌کنند با فعال‌سازی مکانیسم ماشه مجدداً اعمال شده‌اند، اما ایران با همراهی روسیه و چین معتقد است که این قطعه‌نامه‌ها منقضی شده‌اند. در دوره نخست اجرای این قطعه‌نامه‌ها، برخی کشورهای منطقه، از جمله امارات متحده عربی و بحرین، به صورت مستمر به پنل کارشناسان ۱۹۲۹ شورای امنیت در خصوص شناسایی و ضبط محموله‌های تحریمی متعلق به ایران گزارش می‌دادند.

۴

تلاش برای شناسایی شبکه‌های مالی ایران در کشورهای مختلف که درآمدهای نفتی و غیرنفتی ایران را از خارج از کشور به ایران منتقل می‌کنند.

بر اساس بیانیه وزارت خزانه‌داری آمریکا برنامه سفر هرلی شامل دیدارهای سطح بالا در اسرائیل، امارات متحده عربی، ترکیه و لبنان است. هرلی پیش از آغاز این تور بین‌الملل گفت: «رئیس‌جمهور ترامپ به روشنی بیان کرده است که فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده و تروریستی ایران باید با فشار مستمر و هماهنگ مواجه شود. من مشتاقانه منتظر دیدار با شرکایمان هستیم تا تلاش‌هایمان را برای محروم کردن تهران و نیروهای نیابتی آن از دسترسی مالی که برای دور زدن تحریم‌های بین‌المللی، تأمین مالی خشونت و تضعیف ثبات در منطقه به آن متکی هستند، هماهنگ کنیم.»

اولین توقف در تور غرب آسیای هرلی، معاون وزیر خزانه‌داری آمریکا، اسرائیل بود. به نوشته رسانه‌های ترکیه هرلی پس از دریافت اطلاعات در تل‌آویو درباره جریان‌های مالی حماس، حزب‌الله و حوثی‌ها، ابتدا به امارات متحده عربی و از آنجا به ترکیه رفت. هرلی در آنکارا با نوح فیلماز، معاون وزیر امور خارجه ترکیه، دیدار کرد، اما جزئیاتی از محتوای این دیدار ارائه نشد. جان هرلی در طول سفر خود به ترکیه در گفت‌وگو با خبرنگاری آناتولی اظهار داشت: «مهم‌ترین محور بازدیدها از اسرائیل، امارات و ترکیه، ارزیابی تلاش‌ها برای جلوگیری از پولشویی و ممانعت از تأمین مالی تروریسم بود. ایالات متحده در بسیاری از زمینه‌ها با ترکیه همکاری و هماهنگی دارد.» هرلی ضمن ادعای اینکه روسیه و ایران جهان را بی‌ثبات می‌کنند، گفت که ترکیه نقش کلیدی در بازسازی سوریه ایفا خواهد کرد. در گزارش آناتولی، هیچ

اطلاعاتی در مورد توصیه‌هایی که آمریکا قصد دارد در مورد تحریم‌های ایران به ترکیه ارائه دهد یا جزئیات دیدارهای وی در ترکیه منتشر نشد.

پیش از این سفر، وزارت خزانه‌داری آمریکا با صدور بیانیه‌ای اهداف سفرهای هرلی را به شرح زیر اعلام کرد:

▶ **در اسرائیل مذاکرات بر گسترش همکاری برای مقابله با نیروهای نیابتی منطقه‌ای ایران و پیشبرد بیشتر کمپین فشار حداکثری ایالات متحده متمرکز خواهد بود.**

▶ **در امارات متحده عربی، هرلی بر اهمیت شراکت ایالات متحده و امارات در مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم تأکید خواهد کرد. وی توضیح خواهد داد که چگونه تضمین‌های مالی قوی‌تر می‌تواند روابط اقتصادی دو کشور را تقویت کرده و نقش امارات را به عنوان یک مرکز مالی جهانی پیشرو تثبیت کند.**

▶ **در ترکیه، هرلی با مقامات دیدار خواهد کرد تا تلاش‌ها برای مهار نفوذهای بدخواهانه منطقه‌ای و جلوگیری از دور زدن تحریم‌ها را هماهنگ کند. در این دیدارها بر اهمیت اجرا و اعمال کنترل‌های قوی بر تأمین مالی نامشروع تأکید خواهد شد.**

▶ **جان هرلی کیست؟**

جان هرلی، معاون وزیر خزانه‌داری آمریکا در امور تروریسم و اطلاعات مالی، بخش عمده زندگی خود را در حوزه سرمایه‌گذاری و مدیریت دارایی‌ها در شرکت‌های خصوصی پشت سر گذاشته‌است و در دوره نخست دونالد ترامپ، بین سال‌های ۲۰۱۹ تا پایان دوران ریاست‌جمهوری ترامپ عضو شورای مشورتی اطلاعاتی رئیس‌جمهور بود. هرلی سال ۱۹۸۶ با درجه ممتاز از دانشگاه پرینستون فارغ‌التحصیل شد و رئیس روزنامه Daily Princetonian بود. پس از فارغ‌التحصیلی، به عنوان ستوان دوم مأمور خدمت در ارتش ایالات متحده شد و به مدت پنج سال خدمت کرد. او در طول جنگ اول خلیج‌فارس، به عنوان افسر کنترل آتش گردان برای لشکر اول سواره‌نظام، نشان ستاره برنز را دریافت کرد. هرلی در سال ۱۹۹۳ مدرک MBA خود را از دانشکده تحصیلات تکمیلی کسب‌وکار استنفورد اخذ نمود. او به عنوان استاد مالی در دانشکده تحصیلات تکمیلی کسب‌وکار استنفورد فعالیت می‌کرد و در آنجا دوره سرمایه‌گذاری را تدریس می‌نمود و اکنون رئیس هیئت‌مشورتی گروه تاریخ دانشگاه پرینستون است. هرلی پیش از معاونت در وزارت خزانه‌داری عضو هیئت امنای اندیشکده موسسه خاورمیانه در واشنگتن و همچنین مدیر موسسه سرمایه‌گذاری Cavalry Asset Management در سانفرانسیسکو بود که در حوزه فناوری‌های مدرن سرمایه‌گذاری می‌کرد.

▶ **تحریم‌های جدید علیه حزب الله لبنان**

درحالی‌که هرلی در راه لبنان بود، وزارت خزانه‌داری آمریکا تصمیم خود مبنی بر اعمال تحریم علیه سه نفر به دلیل ارتباط با حزب‌الله را اعلام کرد. این مقام آمریکایی پیش از سفر به لبنان گفته بود: «لبنان فرصت دارد که آزاد، مرفه و امن باشد اما این امر تنها با خلع سلاح کامل حزب‌الله و قطع کامل آن از شبکه مالی ایران امکان‌پذیر خواهد بود. ما با شرکای لبنانی خود همکاری خواهیم کرد تا اقتصادی انعطاف‌پذیر ایجاد کنیم که منافع همه شهروندان لبنانی را در اولویت قرار دهد.» به گزارش رویترز جان هرلی گفته‌است که ایالات متحده به دنبال بهره‌برداری از یک «فرصت» در لبنان است که در آن می‌تواند کمک‌های مالی ایران به حزب‌الله را قطع کند و این گروه را برای خلع سلاح تحت فشار قرار دهد. معاون امور تروریسم و اطلاعات مالی، در مصاحبه‌ای در اواخر روز جمعه گفت که ایران موفق شده است با وجود مجموعه تحریم‌های غربی که اقتصادش را به شدت تحت تأثیر قرار داده‌اند، حدود یک میلیارد دلار در سال جاری به حزب‌الله برساند. هارلی مدعی شد: «اکنون در لبنان یک فرصت وجود دارد. اگر بتوانیم حزب‌الله را وادار به خلع سلاح کنیم، مردم لبنان می‌توانند کشورشان را پس بگیرند.» او در استانبول، در بخشی از تور خود به ترکیه، لبنان، امارات متحده عربی و اسرائیل که با هدف افزایش فشار بر ایران صورت گرفته، به رویترز گفت: «کلید این کار، بیرون راندن نفوذ و کنترل ایران است که با قطع تمام پولی که به حزب‌الله تزریق می‌کنند، شروع می‌شود.» بر اساس بیانیه وزارت خزانه‌داری آمریکا در خصوص تحریم‌های جدید اسامه جابر و محمدجعفر قصیر، تاجر لبنانی، و سمیر قصبار از امارات متحده عربی به فهرست تحریم‌های آمریکا اضافه شدند. ادعا می‌شود که این افراد در انتقال پول سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران به حزب‌الله واسطه بوده‌اند. در بیانیه وزارت خزانه‌داری آمده است: «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از ژانویه ۲۰۲۵ تاکنون، عمدتاً از طریق شرکت‌های صرافی، بیش از ۱ میلیارد دلار به حزب‌الله منتقل کرده است. اسامه جابر مستقیماً با شرکت‌ها و صرافی‌های لبنانی کار می‌کند و شخصاً وجوه را به نمایندگی از حزب‌الله جمع‌آوری می‌کند. بین سپتامبر ۲۰۲۴ تا فوریه ۲۰۲۵، جابر ده‌ها میلیون دلار از طریق صرافی‌ها و شرکت‌های صرافی مختلف، که برخی از آن‌ها متعلق به اعضای حزب‌الله یا مرتبط با آن‌ها هستند، جمع‌آوری یا تبدیل کرده است. پس از مرگ محمد قصیر، رئیس تیم مالی حزب‌الله، در اکتبر ۲۰۲۴، مسئولیت‌ها بین چند نفر تقسیم شد. پسر او، جعفر محمد قصیر، مسئول مدیریت تیم مالی و همچنین سید اقتصادی درآمدزای حزب‌الله است. جعفر و